

Vught

INVENTARISATIE OMBUIGINGSMOGELIJKHEDEN 2020 - 2023

11 oktober 2019
Burgemeester en wethouders

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	4
2. Inhoudelijke keuzes	7
2.1 Wonen	7
2.2 Leven	9
2.3 Meedoen	14
2.4 Besturen	14
2.5 Overhead	16
3. Verhoging gemeentelijke inkomsten	17
4. Bijstelling financieel beleid	20

I. Inleiding

Door de raad is in zijn vergadering van 20 juni en 27 juni verzocht om een ombuigingsnotitie op te stellen en deze voor de raadsbehandeling van de Programmabegroting 2020 beschikbaar te stellen.

De gemeente is jaarlijks verplicht een structureel sluitende meerjarenbegroting op te stellen. Ook bij het opstellen van de Kadernota is dit het uitgangspunt zodat we alle onderwerpen die we daar voordragen ook waar kunnen maken. De Kadernota 2020-2023 voldeed aan dit uitgangspunt.

Na het opstellen van de Kadernota 2020-2023 is de meicirculaire uit het gemeentefonds beschikbaar gekomen. Deze heeft de meerjarenbegroting fors nadelig beïnvloed. Het zag er toen als volgt uit:

Meerjarenbegroting 2019-2023 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Meerjarenverwachting Burap I / Kadernota 2020-2023	-1.526	5	579	1.684
3.2 Mutaties gemeentefonds	-94	-390	-738	-806
3.3 Mutaties in exploitatie n.a.v. meicirculaire 2019	-61	-421	-403	-340
Nieuwe meerjarenverwachting	-1.681	-806	-562	538

We voldeden met deze nieuwe meerjaren verwachting niet meer aan de richtlijnen van de Provincie. Dit vroeg om maatregelen. Ook het college wil een (structureel) sluitende meerjarenbegroting aanbieden aan de raad. Omdat de raad de begroting vaststelt, zowel de inhoud van de taakvelden als de budgetten die zij hiervoor beschikbaar stellen, vroegen zij een ombuigingsnotitie om hen te ondersteunen bij de keuzes.

In de afgelopen periode is er gezocht naar mogelijkheden om op een financieel verantwoorde manier te komen tot een structureel sluitende begroting. We hebben kritisch gekeken naar onze reguliere budgetten en investeringskredieten. Waar zijn ombuigingen mogelijk? Het gaat dus niet om persoonlijke voorkeuren. Wel is objectief aangegeven wat het gevolg is van de ombuiging. We leggen daarbij de focus op wettelijke taken en op taken die voortvloeien uit het coalitieakkoord. Naast de inventarisatie van de verschillende ombuigingsmogelijkheden hebben wij ook gekeken naar aanpassingen in het vastgestelde financiële beleid en potentiële extra opbrengsten.

Een deel van deze inventarisatie is samen met de septembercirculaire en een andere inzet van reserves gebruikt om een structureel sluitende meerjarenbegroting 2020-2023 te kunnen presenteren. Dit is gelukt waardoor de directe noodzaak voor een ombuigingsoperatie is verdwenen.

Dit document geeft een scala aan ombuigingsmogelijkheden. Tegelijkertijd zien we ook dat niet op alle beleidsvelden de ruimte tot het wettelijk minimum is benoemd. Vele onderwerpen zijn benoemd maar tegelijkertijd is niet alles geraakt. Gezien de resultaten van de Programmabegroting 2020 ontbreekt ook de directe noodzaak om dit alsnog te realiseren. Daarom is hier verder geen extra capaciteit op ingezet.

Het resultaat van de inventarisatie is in dit document verwoord.

Ontwikkelingen na Kadernota 2020

Na de Kadernota 2020 en de meicirculaire 2019 hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan met financiële consequenties. Een specificatie is in bijlage toegevoegd.

Meerjarenbegroting (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo Kadernota 2020-2023	-1.526	4	580	1.684	1.684
Meicirculaire 2019	-94	-390	-738	-805	-805
Gevolgen meicirculaire sociaal domein	-60	-421	-403	-340	-340
Meerjarensaldo na circulaire	-1.680	-806	-561	539	539
Bijstellingen programma's					
Wonen	1.644	1.385	1.333	371	506
Leven	106	154	156	56	155
Meedoen	287	154	155	155	155
Besturen	-365	-868	-439	-440	-441
Overhead	-42	-38	-42	-41	-41
Overigen / Algemene dekkingsmiddelen	-401	-368	-195	399	-744
Uitkeringen gemeentefonds	302	826	397	397	397
Totaal bijstellingen programma's	1.531	1.245	1.365	897	-11
Programmabegroting 2020-2023	-149	438	804	1.436	528

Voorbeelden van ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan zijn aanpassingen in het sociaal domein, de circulaire, cao ontwikkelingen. Bovenstaande tabel is het startpunt voor deze ombuigingsnotitie.

Samenvatting ombuigingsmogelijkheden

De ombuigingen zijn in drie categorieën verdeeld:

In het onderdeel *Inhoudelijke keuzes* (hoofdstuk 2) zijn op basis van de indeling van de programmabegroting per programma de ombuigingsmogelijkheden weergegeven met de maatschappelijke effecten en effecten voor onze organisatie.

In *Verhoging gemeentelijke inkomsten* (hoofdstuk 3) wordt aangegeven welke mogelijkheden we hebben om de gemeentelijke inkomsten te verhogen.

In de categorie *Bijstelling financieel beleid* (hoofdstuk 4) zijn enkele keuzes weergegeven, die kunnen leiden tot meer financiële ruimte in onze begroting.

Bij deze inventarisatie behoort een bijlage waarin een totaaloverzicht wordt gegeven van alle ombuigingsmogelijkheden. In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van de potentiële ombuigingsvoorstellen.

Meerjarenbegroting 2020-2023 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Inhoudelijke keuzes:				
1. Wonen	237	224	267	240
2. Leven	917	1.482	1.910	2.175
3. Meedoen	153	238	161	161
4. Besturen	32	32	32	32
5. Overhead	55	55	55	55
Verhoging gemeentelijke inkomsten	pm	pm	pm	pm
Bijstelling financieel beleid	pm	pm	pm	Pm
Totaal	1.394	2.031	2.425	2.663

2. Inhoudelijke keuzes

In zijn algemeenheid merken wij op dat er als gevolg van te maken keuzes consequenties kunnen ontstaan in de noodzakelijke capaciteit in geld en menskracht binnen onze eigen organisatie. De omvang daarvan is op voorhand niet aan te geven en is eerst in beeld te brengen wanneer een en ander verder wordt uitgewerkt.

Bij enkele opties hebben wij ook te maken met contractuele verplichtingen dan wel met zaken waarbij wij mede afhankelijk zijn van andere partijen om de voornemens te realiseren. Dit geldt bijvoorbeeld bij gemeenschappelijke regelingen waarin wij een financiële bijdrage leveren, zoals de Veiligheidsregio Brabant-Noord, GGD Hart voor Brabant, Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) en werkvoorzieningschap De Dommel (WSD).

2.1 Wonen

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Werkbudget vastgoed en grondzaken	In 2019 specifiek bestemd voor opstellen grondnota. Is verder bedoeld voor bijvoorbeeld advies of ondersteuning bij opstellen van beleid (bijv. grondwaardes/vastgoed/huurprijzen etc.).	7	7	7	7
Werkbudget verkeer	2020: 15.000 betreft nachtparkeermeting die o.b.v. ambtelijke beleidskeuzes om de twee jaar is opgevoerd. Bestuurlijke afweging kan zijn om frequentie aan te passen van 2 naar 3 jaar. Consequentie van verlagen frequentie is dat beantwoording klachten/meldingen en/of advisering voor ontwikkelingen inhoudelijk onder druk komt te staan. 2022: Parkeerbeleid dient in 2022 geactualiseerd te worden. Bij continuering huidig beleid is besparing van 20.000 mogelijk. Nu is echter niet concreet te bepalen of huidig beleid in 2022 nog als actueel te beschouwen is.	15	0	42	15
Verkeerstellingen	Verkeerstellingen vormen de basis van de dagelijkse werkzaamheden voor het cluster Verkeer. Meldingen, klachten, adviezen, modelanalyses worden o.b.v. deze tellingen uitgevoerd. Bezuinigingen op dit onderdeel belemmeren een goede advisering en staan een goede dienstverleningen t.b.v. afhandeling van klachten in de weg.	22	22	23	23

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Beheer verhardingen	Een besparing is mogelijk door het niet meer uitvoeren van kleinschalig onderhoud. Dit heeft gevolgen voor prioriteitenroutes voor blinden en senioren. Daarnaast heeft de bezuiniging gevolgen voor de veiligheid op halfverharde fietspaden. Dit gaat ten koste van de veiligheid, waardoor de gemeente mogelijk aansprakelijk gesteld wordt voor geleden schade. Bedrag wordt daarnaast ingezet voor participatie door bewoners in de openbare ruimte. Bezuinigingen leiden tot geen ondersteuning bij burgerinitiatieven en tot de mogelijkheid voor kleinschalige aanpassingen in woonwijken.	110	112	113	113
Beheer openbaar groen	Besparing is mogelijk door een deel van de werkzaamheden niet meer uitvoeren. Besparing gaat ten koste van de kwaliteit van het aanwezige groen. Daarnaast is besparing mogelijk door het niet meer inplanten van dode bomen en beplanting. Dit gaat wel ten koste van hogere onderhoudskosten en uitstraling van de gemeente.	35	35	35	35
Baggeren	De komende 3 jaar kan met een bedrag van € 10.000 voldaan worden. Werkzaamheden worden vanaf 2023 weer opgepakt.	47	48	26	0
	Baggeren maakt onderdeel uit van het taakveld Riolering. Door het gesloten circuit met 100% kostendekkendheid levert dit geen voordeel op voor het begrotingssaldo.	-47	-48	-26	0
Volkstuinen	Besparing zorgt ervoor dat er geen actie ondernomen wordt op de explosieve groei van de Japanse duizendknoop in de volkstuinen. Ook belemmert dit het nakomen van de afspraak met huurders met betrekking tot het schoon houden van lege tuinen.	8	8	8	8
Werkbudget milieubeheer	Er is jaren een bedrag gereserveerd voor het kunnen uitvoeren van milieuonderzoeken, benodigd in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, (milieu)calamiteiten of anderszins onverwachte milieuprojecten. Inmiddels worden de kosten meer en meer verhaald op initiatiefnemers en blijkt dat er zich minder of geen calamiteiten voordoen zodat er een aframing plaats kan vinden.	10	10	10	10
Klimaatadaptatie	Schrappen van het budget betekent geen uitvoerkunnen geven aan het coalitieakkoord en de nog vast te stellen Nota Vught Klimaatadaptief	20	20	20	20
Behandeling omgevingsaanvragen	De gemaakte kosten blijken beperkt. Hier is een bezuiniging mogelijk.	10	10	10	10
Totaal		237	224	267	240

2.2 Leven

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
VVV	In het coalitieakkoord is opgenomen: "In de komende bestuursperiode continueren we de inzet op cultuurhistorie, erfgoed en toerisme. De coalitie stelt hier opnieuw financiële middelen voor ter beschikking" en "Er wordt een VVV-adviespunt geopend in DePetrus". Het contract met de VVV loopt tot eind 2020. Als het contract niet verlengd wordt vervalt de website "bezoekvught.nl" en wordt het VVV infopunt niet meer ondersteund. Daarnaast worden wandel, fiets en rutterroutes niet meer geactualiseerd en beheer en onderhoud hiervan komt te vervallen. Investerings in erfgoed in relatie tot Recreatie en Toerisme betalen zich terug door bestedingen van toeristen en eigen inwoners.	0	21	22	22
Linie 1629 en Zuidwaterlinie	In het Coalitieprogramma is opgenomen: "In de komende bestuursperiode continueren we de inzet op cultuurhistorie, erfgoed en toerisme. De coalitie stelt hier opnieuw financiële middelen voor ter beschikking. Wel willen de coalitiepartijen dat er meer focus komt in de besteding hiervan om tot nog betere resultaten te komen. Hiertoe zoeken we de samenwerking met het Vughtse Erfgoednetwerk". Linie 1629/Zuidwaterlinie betreft een regionale samenwerking, welke tot op heden ruim € 400.000 aan subsidie heeft opgeleverd. Vught is een onlosmakelijk onderdeel van deze linies. Inzet van de middelen is noodzakelijk gelet op de aflopende budgetten ZWL en aankomend convenant 1629. Investerings in erfgoed in relatie tot Recreatie en Toerisme betalen zich terug door bestedingen van toeristen en eigen inwoners.	23	23	23	23
Evenementen	Als het elektriciteitsverbruik bij evenementen niet meer grotendeels door de gemeente betaald zal worden en evenementen niet meer ondersteund worden door de buitendienst zullen ze niet meer doorgaan of zullen er extra subsidie-aanvragen binnenkomen. Rekening houdend met een extra evenementenkast op het Maurickplein is het op basis van kosten in voorgaande jaren realistisch om € 7.500 af te ramen. Dit heeft ook consequenties voor de inkomstenpost "vergoeding verbruik elektra".	39	40	41	41
Toeristen-belasting	Per 2020 kan de verordening herzien worden en het is vrij het tarief te verhogen. In Vught zijn de tarieven in vergelijking met andere gemeenten hoog. Een aandachtspunt hierbij is dat een forse verhoging van de tarieven kan leiden tot minder	14	14	14	14

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
	overnachtingen in Vught. (€ 0,10 verhoging betekent een voordeel van circa € 14.000)				
Agrifood	Indien gekozen wordt om uit de samenwerking Noord Oost Brabant (Agrifood) te stappen, schuift de gemeente niet meer aan bij de regionale overleggen en verliest ze haar stem.	80	81	82	82
Leerling-prognoses	De leerlingprognoses zijn het instrument om op het beleid te sturen. Zonder prognoses kun je niet op het beleid sturen.	4	4	4	4
Sportsubsidies	Als de subsidies verdwijnen zal er veel druk ontstaan op de financiële positie van verenigingen en zullen verschillende activiteiten niet meer georganiseerd worden. Kwetsbare doelgroepen worden mogelijk uitgesloten voor sport. Subsidieverordening zal per 2021 herijkt worden, hierin zullen ook de Helvoirts verenigingen in meegenomen worden. Subsidies zijn niet verplicht. Als je de subsidies wil laten vervallen, zullen verschillende subsidies afgebouwd moeten worden. Dit zal juridisch uitgezocht moeten worden. Nu uitgegaan van afbouw met 1/3 deel tot 0.	55	113	171	174
Beleid accommodaties	Jaarlijks vinden verschillende onderzoeken en analyses plaats rondom vraagstukken van verenigingen en gebruikers van onze accommodaties. Om hier het college over te adviseren moeten kosten gemaakt worden. Het aantal projecten neemt de komende jaren toe. Tevens worden de kosten voor het monitoren van Elzenburg hiervan betaald en de voorbereidingskosten voor het overdragen van het beheer en onderhoud naar Zwaluw vfc.	42	42	43	43
Combinatie-functies sport	Combinatiefunctionarissen (vertegenwoordigd door Move Vught) zetten in op het meedoen van inwoners van 4 jaar en ouder. Voor het realiseren van combinatiefunctionarissen worden middelen ontvangen in de gemeentefondsuitkering. Vereist is een cofinanciering vanuit gemeente of derden. Volledige cofinanciering vanuit derden is onmogelijk. Zonder de vereiste cofinanciering van 60%, vervalt ook de decentralisatie uitkering combinatiefunctionarissen uit het gemeentefonds. Als dit budget vervalt, vervalt ook de decentralisatie uitkering combinatiefunctionarissen in het gemeentefonds. Stoppen met Move Vught raakt ook scholen, zorgorganisaties, ouderenorganisaties en welzijnsinstellingen. Daarnaast zijn regionale afspraken gemaakt voor ondersteuning van mensen met een beperking. Waardoor mensen met een beperking worden uitgesloten van maatschappelijke activiteiten. Kinderen met een laag sociale economische status zullen ook uitgesloten worden van maatschappelijke	194	197	199	201

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
	activiteiten. Move ondersteunt ook de verenigingen, waardoor meer vraag bij de gemeente terecht zal komen.				
Beveiliging Martinihal	Eerder werden hier ook kosten voor brandmeldinstallatie geboekt. Die vallen nu onder 'onderhoudscontracten'. Is in Kadernota 2020 structureel verhoogd en zou voldoende moeten zijn.	2	2	2	2
Combinatie-functies cultuur	Combinatiefunctionarissen zetten in op laten meedoen van inwoners van 4-88 jaar. Ze hebben een bepalende rol in de uitvoering van beleid cultuureducatie. Tegenover de kosten staat een decentralisatie uitkering in het gemeentefonds. Als het budget vervalt, vervalt ook de decentralisatie uitkering in het gemeentefonds en zullen extra kosten gemaakt worden voor het ontslag van de huidige combinatiefunctionarissen. In het coalitieprogramma is opgenomen dat er niet bezuinigd wordt op cultuur.	27	27	27	27
Stimulerings-subsidie kunst & cultuur	Als de subsidies verdwijnen zal er veel druk ontstaan op de financiële positie van verenigingen/organisaties en zullen verschillende activiteiten niet meer georganiseerd worden. Subsidieverordening zal per 2021 herijkt worden, hierin zullen ook de Helvoirts verenigingen/organisaties in meegenomen worden. Subsidies zijn niet verplicht. Als je de subsidies wil laten vervallen, zullen verschillende subsidies afgebouwd moeten worden. Dit zal juridisch uitgezocht moeten worden. Nu uitgegaan van afbouw met 1/3 deel tot 0.	17	35	53	54
Speeldoos (subsidie)	Stoppen betekent sluiting van de Speeldoos. In verband met eerdere besluitvorming kan pas vanaf 2021 bezuinigd worden. Juridische consequenties moeten nog onderzocht worden. Hier rekening gehouden met 1/3 deel per jaar. In het coalitieprogramma is opgenomen dat er niet bezuinigd wordt op cultuur.	0	221	255	383
Projectsubsidies cultuur	Voor de projectsubsidies wordt een plafond vastgesteld. Het plafond is vorig jaar verlaagd en nu blijkt de ruimte onder het plafond ontoereikend om alle initiatieven te subsidiëren. Als er geen mogelijkheid is tot het aanvragen van projectsubsidies zullen goede initiatieven van clubs, verenigingen en particulieren niet uitgevoerd worden.	31	31	32	32

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Budget basis subsidies cultuur	Deze budget basis subsidies worden gefinancierd door de decentralisatie uitkering combinatiefunctionarissen en uit bijdrage voor organisaties buitenschoolse cultuureducatie. Combinatiefunctionarissen zetten in op laten meedoen van inwoners van 4-88 jaar. Ze hebben een bepalende rol in de uitvoering van beleid cultuureducatie. Tegenover de kosten staat een decentralisatie uitkering in het gemeentefonds en bijdragen. Deze inkomsten zullen dan ook vervallen. Als het budget vervalt, zullen extra kosten gemaakt worden voor het ontslag van de huidige combinatiefunctionarissen. Daarnaast zal het aanbod van Activiteiten voor buitenschoolse cultuureducatie komen te vervallen. Jongeren zijn daarmee niet meer in staat aan buitenschoolse cultuureducatie deel te nemen. Juridische consequenties voor het afbouwen van de subsidie zijn nog niet in beeld gebracht. Hier rekening gehouden met een afbouw van 1/3 deel per jaar. In het coalitieprogramma is opgenomen dat er niet bezuinigd wordt op cultuur.	0	88	179	273
Plaza Cultura	Het verlagen van het budget betekent dat Plaza Cultura minder activiteiten op het gebied van buitenschoolse cultuureducatie en het sociaal domein ondersteunt en dat de vernieuwing van de cultuurnota beperkt mogelijk is.	145	147	149	152
Oudheidkunde	Door het afbouwen van de subsidie voor het Vughts museum en NMKV komen de organisaties onder druk te staan, Het voortbestaan van het Vughts museum komt in gevaar en daarmee ook de exploitatie van DePetrus.	0	21	42	64
Archeologisch onderzoek	Archeologisch onderzoeken zijn wettelijk verplicht. In het coalitieprogramma is opgenomen dat de coalitie de monumenten beter wil ontsluiten voor bezoekers. Het laten vervallen van de open monumentendag kan € 2.500 opleveren, maar lijkt niet realistisch.	0	3	3	3
Heemkunde-kring	Door het laten vervallen van deze subsidie heeft de gemeente geen heemkundekring meer en missen een vraagbaak m.b.t. historische vraagstukken en activiteiten. Juridische consequenties voor het afbouwen van een subsidie zijn nog niet in beeld gebracht. Hier rekening gehouden met een afbouw van 1/3 deel per jaar. 2020: € 3500 2021: € 7000 2022: € 10487	4	7	10	11
Bibliotheek	Zonder subsidie kan de bibliotheek niet voortbestaan en komt tevens de exploitatie van DePetrus in gevaar. Omdat de Juridische consequenties voor het afbouwen van een subsidie nog niet in beeld gebracht zijn is hier rekening gehouden met een afbouw van 1/3 deel per jaar.	177	360	549	557

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Avulo	Avulo heeft een beschikking (voor 2 jaar tot en met 2020) om naast radio ook TV uitzendingen te verzorgen. Zonder subsidie kan de Avulo niet bestaan. Communicatie over Vughtse activiteiten naar de Vughtse inwoners komt te vervallen. Omdat de juridische consequenties voor het afbouwen van een subsidie nog niet in beeld gebracht zijn is hier rekening gehouden met een afbouw van 1/3 deel per jaar vanaf 2021.	62	5	10	15
Totaal		917	1.482	1.910	2.175

2.3 Meedoen

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Sociaal - cultureel werk	In overleg kunnen taken geschrapt worden.	PM	PM	PM	PM
Wijkpunten	We denken dat met een lager budget voor de wijksteunpunten ook de voornemens uit het coalitie akkoord gehaald kunnen worden.	10	10	10	10
Mantelzorg	2019 is een pilot jaar geweest voor de zorgoppas. Deze voorziening is geen wettelijke verplichting en kan dus vervallen. In 2020 willen we hiermee stoppen.	25	25	25	25
Wijkverpleegkundige	We willen de wijkverpleegkundige voor de komende jaren voor een lager aantal uren inzetten en passen daarom het budget naar beneden aan met € 10.000.	10	10	10	10
Lokale inbedding	Is belangrijk voor preventie zorg. Afspraken lopen nu t/m 2020	0	69	0	0
Pilot dagbesteding	In onze meerjaren raming hebben we budget opgenomen voor de pilot dagbesteding. Voor 2019 en 2020 liggen er momenteel subsidieafspraken. Aan het einde van de pilot bekijken we de resultaten en hoe verder.	0	15	15	15
Begeleiding statushouders	We verwachten voor 2020 een lagere taakstelling dan begroot. Uitgaand van 20 personen betekent dat een aframing van het benodigd budget met circa € 50.000.	49	50	52	52
Jeugd- en jongerenwerk	Bedrag wordt al 3 jaar niet meer ingezet voor activiteiten	11	11	11	11
Coördinator kinderarmoede	We willen ook voor de komende jaren de coördinator kinderarmoede inzetten maar wel voor een lager aantal uren. Daarom ramen we het budget structureel met € 23.000 af.	23	23	23	23
Taalhuis		10	10	0	0
Project automaatje	In de Kadernota 2020 hebben we opgenomen een budget van € 30.000 voor de implementatie van het Automaatje. Automaatje zorgt dat mensen voor wie vervoer een probleem is (onafhankelijk van leeftijd) van deur tot deur vervoerd worden door mede-inwoners van Vught, ook buiten kantooruren en ook buiten Vught. We proberen deze doelstelling van uitbreiding met een lager budget te realiseren.	15	15	15	15
Totaal		153	238	161	161

2.4 Besturen

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Subsidies bijzondere gebeurtenissen	<p>"Teder jaar is dit budget benodigd voor het organiseren van diverse evenementen. Dit gebeurt zo sober en doelmatig mogelijk, maar het is niet zo dat hiervan structureel een substantieel bedrag resteert aan het einde van het jaar. Een aantal jaarlijkse evenementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lintjesregen - Ontvangst gedecoreerden - Koningsdag defilé - Sleuteloverdracht carnaval - Ontvangst Sinterklaas - Veteranendag - Diverse herdenkingen, waaronder 4 mei <p>Verdere bezuiniging zou betekenen, dat we enkele of meerdere evenementen zouden moeten schrappen."</p>	32	32	33	33
Totaal		32	32	33	33

2.5 Overhead

Omschrijving	Toelichting	2020	2021	2022	2023
Organisatie-ontwikkeling	Organisatieontwikkeling is wel een must voor een functionerende organisatie.	15	15	15	15
Publicaties Klaverblad	Minder publicaties levert lagere kosten op.	40	40	40	40
Totaal		55	55	55	55

3. Verhoging gemeentelijke inkomsten

Als gemeente hebben we een beperkt aantal mogelijkheden om onze inkomsten te verhogen, namelijk door onze gemeentelijke belastingen, OZB en toeristenbelasting, te verhogen, door extra kosten toe te rekenen aan onze (dienstverlenings)tarieven en door verkoop van gemeentelijk onroerend goed. Wij volstaan hier met de huidige belastingen. Uiteraard zouden we bijvoorbeeld hondenbelasting kunnen invoeren, of precariobelasting. In het kader van deze inventarisatie gaan we daar niet op in.

OZB

De huidige beleidslijn is dat de jaarlijkse verhoging van de OZB zich beperkt tot de trendmatige verhoging. Vanaf 2020 wordt vanuit het Rijk en de VNG een benchmark woonlasten ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Daarmee komt een einde aan het monitoren met de macronorm onroerende zaakbelasting (ozb).

Dat hebben het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken. In 2020 komt er een benchmark, waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Door een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de tariefontwikkeling met landelijke en provinciale gemiddelden, moeten de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker worden. Ook moet de benchmark het lokale debat over de keuzes voor ontwikkelingen, zoals stijging van de lasten, bevorderen.

De huidige macronorm bepaalt de maximale jaarlijkse stijging van de ozb-opbrengsten van alle gemeenten samen en stamt uit 2007. Sinds die tijd is de vergelijking van de lokale lasten tussen gemeenten volgens het Rijk beter mogelijk geworden.

Hoewel de OZB strak gereguleerd is, heeft de gemeenteraad ook bij de OZB keuzevrijheid. Deze keuzevrijheid bestaat bij:

- de vaststelling van de tarieven
- de verdeling van de lasten tussen de groepen belastingplichtigen
- aanvullende vrijstellingen

Een verhoging van de OZB met 1% betekent voor de gemeente Vught een extra opbrengst van circa € 80.000. Op basis van de meicirculaire 2019 is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2020 (redelijk peil OZB) vastgesteld op 0,1853.

Toeristenbelasting

De verordening Toeristenbelasting is in 2017 vastgesteld. De tarieven zijn vastgesteld op € 1,85 p.p.p.n. voor hotels en op € 1,60 voor overige accommodaties, zoals kampeertreinen. De gemeente Vught telt ongeveer 140.000 overnachtingen door toeristen. Elke verhoging van € 0,10 p.p.p.n. levert ongeveer € 14.000 op.

Meer kostentoerekening aan afvalstoffen- en rioolheffing

Vanwege de gemaakte beleidskeuzes worden, op basis van de begrotingscijfers, aan afval en riool alle kosten die hieraan toegerekend kunnen worden, voor 100% doorberekend in de afvalstoffen- en rioolheffing.

Op basis van jurisprudentie zijn er nog twee soorten van kosten die we in Vught niet toerekenen maar die wel zijn toegestaan om door te berekenen:

- kwijtscheldingen afvalstoffen- en rioolheffing, in totaal € 105.000
- wegen van straten gedeeltelijk (30% in casu € 18.000) toerekenen aan het riool, omdat daarmee vervuiling van de kolken wordt tegengegaan

Als ook voor het toerekenen van deze kosten wordt gekozen, worden alle mogelijke kosten doorberekend aan het afval en riolering en besparen we € 123.000 structureel op onze begroting. Wel kan deze maatregel leiden tot een verhoging van het afvalstoffen- en rioolheffingtarief, afhankelijk van het daadwerkelijke dekkingspercentage.

Als u er voor kiest om de lokale lastendruk van onze burgers niet te laten verhogen of zelfs te verlagen, is er een aantal inhoudelijke besparende maatregelen op deze beleidsterreinen mogelijk.

Dit leidt in zijn algemeenheid toe dat dienstverlening beperkt zal worden.

Voorbeelden van besparende maatregelen bij afval zijn stoppen huis aan huis inzameling glas en blik, verlagen frequentie papierinzameling en/of kunststofinzameling, inrichten centrale inzamelpunten, afschaffen bladkorven en stoppen met snoeihoutroutes.

Voorbeelden van besparende maatregelen bij riool zijn gebruik duurzamere materialen voor beschoeiing, verlagen investerings- en ambitieniveau rioleringsprojecten en gemalen en temporiseren van het baggeren.

Verkoop gemeentelijk onroerend goed

De gemeente heeft onroerend goed in bezit, waarvan de keuze kan worden gemaakt om deze te verzilveren. Hierdoor zou mogelijk een opbrengst kunnen worden gegeneerd. Dit hangt af van de kaders bij verkoop en of de verkoopprijs opweegt tegen het wegvallen van pacht en huur en overige wegvallende exploitatielasten.

Omdat de verkoop van vastgoed een incidenteel karakter kent is het niet in de eerste plaats geschikt als oplossing voor een structureel sluitende programmabegroting.

Daarnaast is het beleid dat deze incidentele verkopen gestort worden in onze reserves. Dit heeft een positieve invloed op onze financiële positie maar niet op onze direct op het meerjarige begrotingssaldo.

Verkoop gemeentelijke landbouwgronden

Wij hebben circa 266 ha landbouwgrond in eigendom. Deze zijn als volgt verpacht: circa 224 ha grond regulier verpacht en circa 42 ha geliberaliseerd verpacht. Er kunnen eenmalige opbrengsten worden gerealiseerd door de gronden te koop aan te bieden aan de zittende (reguliere) pachters. De structurele pacht opbrengsten nemen hierdoor af. Het te koop aanbieden van deze grond staat wel haaks op de notitie pachtbeleid van mei 2019, waarbij het uitgangspunt is gekozen om in principe geen agrarische percelen te verkopen. Dit uitgangspunt is gekozen in verband met: opgave ten aanzien van klimaatadaptatie, de ontwikkelingen met betrekking tot duurzame vormen van energie opwekken, de wens om Linie 1629 zichtbaar te maken en de blijvende aandacht voor de natuur, waarbij biodiversiteit een speerpunt is. Tenslotte kunnen pachtgronden ingezet worden als ruilgrond voor beleidsdoelen van algemeen belang.

Het wettelijke regime van het burgerlijke wetboek brengt beperkingen met zich mee ten aanzien van verkoop. Als de gemeente grond verkoopt in verpachte staat, dan moet deze grond eerst aangeboden worden aan de zittende pachter. De pachter maakt eerst gebruik van zijn maatschappelijke positie en hierdoor koopt de pachter de grond met zeer gereduceerde waarde. De opbrengst van de gemeente zal hierdoor beperkt zijn.

Verkoop vrijkomende gemeentelijke panden

Er zijn een aantal locaties waarbij een herontwikkelingstraject is gestart. Deze zijn reeds opgenomen in de programmabegroting 2020-2023. Wel zijn er voor onderstaande locaties keuzes mogelijk waardoor de verkoopopbrengst wordt vergroot en/of waarbij de verkoopopbrengst eerdere gerealiseerd kan worden. Het betreft de locaties:

- Isabellveld potentiële planfase 2.
Bouw van 60 woningen. Mogelijke opbrengst: € 3.000.000,- in 2020 (grove schatting).
Er is al sprake van een onherroepelijk bestemmingsplan.
Dit is wel afhankelijk van de PAS-ontwikkelingen.
- Vught Centrum Zuid
Het loslaten van de 40-40-20 verdeling zal leiden tot een hogere te realiseren opbrengst.
- Kwebben/de Baarzen
Het loslaten van de 40-40-20 verdeling zal leiden tot een hogere te realiseren opbrengst.
- Van Rijckevorselstraat
Loslaten VON-prijs van de vier geplande betaalbare 0-op-de-meter woningen, waarmee we een hogere grondprijs kunnen realiseren.
(Hiervoor is wel de bereidheid van de huidige ontwikkelaar noodzakelijk)

4. Bijstelling financieel beleid

De coalitie staat voor een solide financieel beleid. We gaan verder op de ingezette weg om te komen tot een meer reële begrotingssystematiek. Het opstellen van een sluitende begroting is ook in de komende bestuursperiode het uitgangspunt.

Gezien de onzekerheden rondom rijksmaatregelen en te ontvangen algemene uitkering willen we terughoudend omgaan met het versoberen van bestaande voorzieningen zolang de noodzaak daartoe niet absoluut vast staat.

De meicirculaire 2019 van het gemeentefonds heeft door de ontwikkeling van het accres en de onderuitputting van het BTW- compensatiefonds een negatieve invloed gehad op het saldo van de meerjarenbegroting. De septembercirculaire laat weer een omgekeerde beweging zien.

Uitgangspunt blijft een goede balans tussen de aanwezige risico's, onze publieke taken en een financieel gezonde en zelfstandige gemeente Vught.

De kaders die hierbij passen zijn: een meerjarenbegroting die structureel in evenwicht is, aandacht voor onze schuldpositie en wendbaarheid van de begroting, transparant begroten met meer risico maar wel beargumenteerd.

In dit licht is bekeken welke aanpassingen binnen het financieel beleid mogelijk zijn om de meerjarenbegroting voor een wat langere termijn structureel sluitend te maken.

Het kan dus voor een bepaalde tijd als tijdelijke overbrugging worden ingezet om ombuigingen te effectueren. De inzet van reserves c.a. levert 'tijdwinst' op maar biedt geen oplossing, wanneer bezuinigingen op langere termijn toch noodzakelijk blijken. Reserves kunnen ook alleen worden ingezet voor incidentele lasten.

Voor een structureel sluitende begroting kunnen incidentele uitgaven uit de Algemene reserve worden gehaald. Daarmee heeft het geen invloed op de saldi van de Meerjarenbegroting.

Zo zijn de extra, incidentele dotaties, in de reserve rijksinfra alsnog uit de beschikbare ruimte in de Algemene reserve gehaald. En niet ten laste van de exploitatie.

De inzet van een deel van het weerstandsvermogen leidt logischerwijs wel tot een mindere financiële positie. Het is een politiek bestuurlijke afweging om deze ruimte in te zetten voor het temporiseren van de ombuigingen of aan te houden voor nog niet begrote gemeentelijke kosten.

De volgende mogelijkheden tot aanpassing van de financiële uitgangspunten zijn bekeken.

- Reservebeleid
- Voorzieningenbeleid
- Afschrijvingsbeleid

a. Reservebeleid

Onze reserves bestaan uit de algemene reserve, de reserve grondexploitatie en een aantal bestemmingsreserves waarvoor een specifiek bestedingsdoel is vastgesteld. Algemeen uitgangspunt is dat er zo min mogelijk "potjes" worden gevormd en het aantal bestemmingsreserves beperkt blijft.

De algemene reserve moet een bepaalde minimum omvang hebben om als weerstandsvermogen te kunnen dienen voor het geval er zich onverwachte tegenvallers voordoen. Het meerdere kan als dekkingsmiddel ingezet worden voor de meerjarenbegroting.

Voor de reserve grondexploitatie geldt in wezen het zelfde. Het niet voor algemene risicodekking benodigde gedeelte van de reserve kan terugvloeien naar de algemene reserve van de gemeente. Bij een tekort dient dit afgedekt te worden door de algemene reserve.

Bij de herbeoordeling van de noodzakelijke omvang van de reserves zijn we als volgt te werk gegaan.

1. Van de bestemmingsreserves is onderzocht of het door de raad aangegeven bestedingsdoel in relatie tot de ombuigingstaakstelling nog wel dermate urgent is dat dit moet worden gehandhaafd of dat deze middelen kunnen terugvloeien naar de algemene reserve.
2. Bij de reserve grondexploitatie is gekeken of er rekening houdend met de winstverwachting van de grondexploitatie vrije ruimte ontstaat binnen de reserve die op enig moment terug kan vloeien naar de algemene reserve.
3. Vervolgens is een bijgestelde raming gemaakt van de ontwikkeling van de algemene reserve en is berekend welk gedeelte daarvan ingezet zou kunnen worden ten behoeve van de ombuigingstaakstelling.

In dit onderdeel volstaan we met het vermelden van de ruimte in de reserves die gedeeltelijk kan worden ingezet.

Bestemmingsreserve Rijksinfra

Onze gemeente wil een actieve rol spelen bij de ontwikkeling van de rijksinfrastructuur in en rondom Vught.

Het dekkingsplan is nu zodanig opgebouwd dat de ten laste van de exploitatie komende kosten zich gelijkmatig opbouwen. Op het moment dat de bijdrage betaald moet worden komt deze storting te vervallen en komen de te betalen rentelasten over de aan te trekken financiering hiervoor in de plaats. Hierdoor treedt er geen grote schommeling op in de exploitatie.

De bijdrage op zich wordt gedekt uit de gevormde reserve waardoor de toekomstige exploitatie niet belast wordt met “afschrijvingslasten”.

De jaarlijkse oplopende storting binnen het dekkingsplan zou ook onderwerp kunnen zijn van de ombuigingen. Consequentie is dan wel dat het doelvermogen dan uiteindelijk ineens vanuit de algemene reserve aangevuld moet worden.

Tevens zal op het moment dat de bijdrage moet worden gefinancierd er een sprong in de exploitatielasten op gaan treden van ca. € 4,5 ton (op basis van het rente-omslagpercentage in de begroting).

Daarom adviseren wij deze bestemmingsreserve, de hoogte van het doelvermogen en huidig dekkingsplan te handhaven.

Reserve grondexploitatie

Volgens de laatste doorrekening van het uitvoeringsprogramma grondexploitatie is de reserve grondexploitatie toereikend om de risico's uit de grondexploitatie te dekken.

In plaats van deze winst te reserveren binnen de grondexploitatie kan deze ook afgedragen worden naar de Algemene reserve om van daaruit ingezet te worden in het ombuigingstraject.

Algemene reserve

De algemene reserve moet een bepaald minimum omvang hebben om als weerstandsvermogen te kunnen dienen. Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen bedraagt volgens de programmabegroting 2020 € 7,8 miljoen.

De omvang van de Algemene reserve per 31-12-2020 is begroot op 10,8 miljoen. Hierin is dus ruimte.

Risico's m.b.t. inzet Algemene reserve voor de ombuigingen

Het interen op de reserves brengt ook risico's met zich mee, zoals

- Bij nieuw beleid met structurele consequenties is er geen of minder ruimte om dekkingmaatregelen te treffen zonder te bezuinigen op ander beleid. In dit kader noemen we bijvoorbeeld de investeringen in de openbare ruimte die, bovenop de aan het Rijk te verstrekken bijdrage, t.z.t. nodig zijn voor de aansluiting op de vernieuwde N-65. Hetzelfde geldt voor andere dossiers die nog niet zijn geraamd.
- De ruimte om incidentele uitgaven uit algemene middelen te dekken wordt beperkt.
- De inzet van reserves heeft negatieve gevolgen voor onze financiering en schuldpositie.

b. Voorzieningenbeleid

Waarvoor voorzieningen getroffen moeten worden is binnen BBV strak omschreven en de eigen beleidsruimte is beperkt. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. De voorzieningen worden daarom gebaseerd op beheer- en onderhoudsplannen.

De onderliggende plannen worden regelmatig geactualiseerd en de consequenties daarvan zijn in de jaarrekening en meerjarenbegroting verwerkt.

De jaarlijkse dotatie aan de voorzieningen kan wel beïnvloed worden door aanpassing van het nagestreefde beheer- of onderhoudsniveau. (bijvoorbeeld Gemeentelijke gebouwen, accommodaties, woonwagenlocaties, riolering, overige voorzieningen openbare ruimte.)

Met de inzichten van dit moment is er geen aanleiding de werkwijze bij de voorzieningen aan te passen.

c. Afschrijvingsbeleid

De vraag is gesteld of aanpassing van het afschrijvingsbeleid tot bezuinigingen kan leiden.

Daarnaast is geopperd te bezien of de afschrijvingstermijnen opgerekt kunnen worden waardoor de kosten verder naar de toekomst kunnen worden doorgeschoven. Dit is alleen verantwoord als de technische levensduur ook langer is. Anders verschuiven we het probleem naar de toekomst omdat daar een vervanging moet plaatsvinden op een investering die nog niet is afgeschreven. Daarmee ontstaan in de toekomst dubbele lasten.

Dit kan daarom niet.